

งบประมาณรายจ่ายงบกลาง หมวด 2 มาตรา 6
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
เสนอต่อ

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 วุฒิสภา

.....

คำชี้แจง

1. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรายการค่าใช้จ่ายงบกลาง จัดทำข้อมูลและชี้แจงต่อคณะกรรมการการวิสามัญตามรายการที่กำหนด
2. แบบฟอร์มที่กำหนดเป็นเพียงแนวทางการให้ข้อมูลเบื้องต้นต่อคณะกรรมการการวิสามัญ หน่วยงานสามารถให้ข้อมูลอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์นอกเหนือจากแบบฟอร์มได้
3. การจัดทำเอกสารประกอบการชี้แจงสามารถจัดทำได้ทั้งในรูปแบบเล่มเอกสารหรือเอกสารการนำเสนอ (PowerPoint) จำนวน 60 ชุด
4. การชี้แจงอาจมอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งชี้แจง หรือแยกชี้แจงตามรายการที่หน่วยงานรับผิดชอบก็ได้

เอกสารประกอบการพิจารณา

1. เปรียบเทียบการตั้งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ร้อยละ	พ.ศ. 2568	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ	พ.ศ. 2569 (ร่าง พ.ร.บ.)	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ร้อยละ
งบประมาณรายจ่ายงบกลาง	93,700.0000	101,100.0000	7,400.0000	7.90	98,356.7103	(2,743.2897)	(2.71)	99,960.0000	1,603.2897	1.63
1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและ ต้อนรับประมุขต่างประเทศ	800.0000	800.0000	-	-	1,000.0000	200.0000	25.00	1,000.0000	-	-
2) เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	500.0000	800.0000	300.0000	60.00	800.0000	-	-	960.0000	160.0000	20.00
3) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	92,400.0000	99,500.0000	7,100.0000	7.69	96,556.7103	(2,943.2897)	(2.96)	98,000.0000	1,443.2897	1.49

หมายเหตุ : เป็นงบกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบและสำนักงานงบประมาณเสนอขอ จำนวน 3 รายการ

2. การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568)

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	วงเงิน งบประมาณ ตาม พ.ร.บ.	วงเงิน งบประมาณ หลังโอน เปลี่ยนแปลง	จัดสรร	เบิกจ่าย		ใช้จ่าย (PO+เบิกจ่าย+สำรอง เงินมีหนี้)		คงเหลือ		สถานการณ์/สภาพปัญหา/แนวทางแก้ไข
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ยังไม่เบิกจ่าย	ร้อยละ	
รวม										
1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ	1,000.0000	-	689.1101	505.7804	50.58	507.6237	50.76	492.3763	49.24	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนพระราชภารกิจในการเสด็จพระราชดำเนินภายในประเทศและ/หรือต่างประเทศและค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศที่มาจากเยือนประเทศไทย โดยเป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้รับมอบหมายภารกิจตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ซึ่ง ณ ขณะตั้งงบประมาณไม่สามารถประมาณการค่าใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานที่จะเกิดขึ้นได้ โดยหน่วยรับงบประมาณใดมีความจำเป็นต้องขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการดังกล่าวให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562

รายการ	วงเงิน งบประมาณ ตาม พ.ร.บ.	วงเงิน งบประมาณ หลังโอน เปลี่ยนแปลง	จัดสรร	เบิกจ่าย		ใช้จ่าย (PO+เบิกจ่าย+สำรอง เงินมีหนี้)		คงเหลือ		สถานการณ์/สภาพปัญหา/แนวทางแก้ไข
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ยังไม่เบิกจ่าย	ร้อยละ	
3) เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	800.0000	-	100.0796	100.0796	12.51	100.0796	12.51	699.9204	87.49	เพื่อจ่ายเป็นเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างที่ได้รับความเดือดร้อนจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้น สำหรับสัญญาค่าก่อสร้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ที่ใช้จ่ายจากแหล่งเงินงบประมาณ โดยหน่วยรับงบประมาณใด มีความจำเป็นต้องขอรับจัดสรร งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการดังกล่าวให้ขอทำความเข้าใจกับสำนักงาน งบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562
3) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณี ฉุกเฉินหรือจำเป็น	96,556.7103	-	20,861.1957	12,024.1234	12.46	13,764.6609	14.26	82,792.0494	85.75	เพื่อสำรองไว้ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยา หรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ ที่อาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย และไม่สามารถปรับแผนการดำเนินงานจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการ

รายการ	วงเงิน งบประมาณ ตาม พ.ร.บ.	วงเงิน งบประมาณ หลังโอน เปลี่ยนแปลง	จัดสรร	เบิกจ่าย		ใช้จ่าย (PO+เบิกจ่าย+สำรอง เงินมีหนี้)		คงเหลือ		สถานการณ์/สภาพปัญหา/แนวทางแก้ไข
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ยังไม่เบิกจ่าย	ร้อยละ	
										รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ และไม่สามารถใช้จ่ายแหล่งเงินอื่นใดได้ โดยหน่วยรับงบประมาณใด มีความจำเป็นต้องขอรับจัดสรร งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการ ดังกล่าวให้ขอทำความตกลงกับสำนัก งบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วย การบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการบริหาร งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงิน สำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562

3. การโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568)

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

งบกลาง/รายการ	งบประมาณตาม พ.ร.บ.	งบประมาณ		เหตุผล
		โอนออก	รับโอน	
รวม				
1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนิน และต้อนรับประมุขต่างประเทศ	1,000.0000	-	-	-
2) เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	800.0000	-	-	-
3) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	96,556.7103	-	-	-

4. ข้อมูลการดำเนินการ : รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ ประจำปีงบประมาณ 2569

.....

.....

.....

5. งบประมาณและประมาณการใช้จ่ายงบประมาณล่วงหน้า : งบกลางบางรายการ

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

งบกลาง/รายการ	งบประมาณ		ประมาณการล่วงหน้า 5 ปี				
	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574
1) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ							
2) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ							
3) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ							
4) เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ							
5) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ							
6) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ							



เอกสารประกอบการชี้แจง งบกลาง

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ
- เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)
- เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

เสนอต่อ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
วุฒิสภา



สารบัญ

	หน้า
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ	1
2. เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)	2
3. เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	4

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนพระราชภารกิจในการเสด็จพระราชดำเนินภายในประเทศและ/หรือต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศที่มาเยือนประเทศไทย

งบประมาณรายจ่ายเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2569

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	1,000.0000	ล้านบาท
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	1,000.0000	ล้านบาท
เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	0.0000	ล้านบาท
(คิดเป็นร้อยละ 0.00)		

เหตุผลในการตั้งงบประมาณ

งบกลาง รายการนี้ไม่สามารถประมาณการค่าใช้จ่ายให้เป็นการแน่นอนได้ ทั้งนี้สุดแต่จะทรงมีพระราชกรณียกิจที่จำเป็น ซึ่งจะต้องปฏิบัติระหว่างปีงบประมาณ ตลอดจนความจำเป็นในการให้การต้อนรับการมาเยือนของประมุขต่างประเทศในระหว่างปีงบประมาณดังกล่าว

จึงตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 1,000.0000 ล้านบาท

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- (1) การเตรียมการ การดำเนินการรับเสด็จฯ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพระราชกรณียกิจ ตลอดจนการถวายความปลอดภัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (2) การเตรียมการ และค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศ ที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(แผนงานรองรับพื้นฐานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น)

2. เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)

วัตถุประสงค์ เพื่อจ่ายเป็นเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างที่ได้รับความเดือดร้อนจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้น สำหรับสัญญาค่าก่อสร้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ที่ใช้จ่ายจากแหล่งเงินงบประมาณ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

งบประมาณรายจ่ายเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	800.0000	ล้านบาท
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	960.0000	ล้านบาท
เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	160.0000	ล้านบาท

(คิดเป็นร้อยละ 20.00)

เหตุผลในการตั้งงบประมาณ

1. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 มีมติให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวร ซึ่งมีหลักการเพื่อช่วยเหลือผู้รับจ้างไทยที่ได้รับความเดือดร้อนจากภาวะการขาดแคลนวัสดุก่อสร้าง และวัสดุก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเพื่อการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุไว้วางหน้าสูงเกินควร รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่าย

2. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีโครงการก่อสร้างของภาครัฐจำนวนมาก เมื่อพิจารณาจากดัชนีราคาเพื่อประกอบการคำนวณหา ESCALATION FACTOR (K) สำหรับสัญญาแบบปรับราคาได้ในการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง ได้แก่ ค่าน้ำมัน ค่าแรงงาน และราคาวัสดุก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็ก หิน ทราย และแอสฟัลท์ คาดว่ายังคงมีแนวโน้มที่จะปรับราคาเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งดัชนีราคาดังกล่าวจัดทำโดยกระทรวงพาณิชย์

3. ข้อมูลเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567 สรุปดังนี้

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)				
	เงินเหลือจ่าย ของหน่วยงาน	เงินนอกงบประมาณ	งบกลาง รายการ เงินชดเชยค่างาน สิ่งก่อสร้าง (ค่า K)	ภาระค้ำจ่าย	รวม
2563	311,758,271.55	36,222,061.31	505,401,304.36	9,536,723.40	862,918,360.62
2564	381,165,862.81	19,934,989.58	440,905,416.66	73,384,798.19	915,391,067.24
2565	781,719,350.65	58,128,575.13	795,198,736.34	12,811,771.08	1,647,858,433.20
2566	658,701,314.34	847,060,371.47	738,663,925.33	759,392,611.97	3,003,818,223.11
2567	1,199,157,597.58	1,253,874,863.05	587,348,492.34	2,181,489,861.95	5,221,870,814.92
รวม	3,332,502,396.93	2,215,220,860.54	3,067,517,875.03	3,036,615,766.59	11,651,856,899.09
เฉลี่ยต่อปี	666,500,479.39	443,044,172.11	613,503,575.01	607,323,153.32	2,330,371,379.82

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า หน่วยงานยังมีภาระในรายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างที่ค้ำจ่าย และจำเป็นต้องขอใช้จ่ายจากงบกลาง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K) อีกจำนวนมาก

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จึงขอเสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K) เป็นจำนวน 960 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ที่จัดสรรไว้ 800 ล้านบาท) จำนวน 160 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณฯ (ว 42 ข้อ 3 โดยภาพรวมค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยรับงบประมาณให้ปรับเพิ่มขึ้นไม่ควรเกินร้อยละ 20 ของพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(แผนงานรองยุทธศาสตร์บริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น)

3. เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

วัตถุประสงค์ เพื่อสำรองไว้ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยา หรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ ที่อาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย และไม่สามารถปรับแผนการดำเนินงานจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ และไม่สามารถใช้จ่ายแหล่งเงินอื่นใดได้

งบประมาณรายจ่ายเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2569

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	96,556.7103	ล้านบาท
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	98,000.0000	ล้านบาท
เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	1,443.2897	ล้านบาท
(คิดเป็นร้อยละ 1.49)		

ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นไปตามสัดส่วนที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ประกาศกำหนด (ฉบับที่ 4) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2563 ตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละสอง (ร้อยละ 2) แต่ไม่เกินร้อยละสามจุดห้า (ร้อยละ 3.5) ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เสนอตั้งงบประมาณใกล้เคียงกับปีงบประมาณที่แล้วมาและเป็นไปตามกรอบที่คณะกรรมการฯ กำหนด คือ ร้อยละ 2.59

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

หลักเกณฑ์การจัดสรรค่าใช้จ่ายกรณีฉุกเฉิน

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนหรือคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ แต่ไม่อาจทราบมาก่อนล่วงหน้า และจำเป็นต้องเข้าไปแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวโดยเร็ว ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และการจัดบริการให้แก่ประชาชน รวมถึงความเสียหายที่เกิดแก่หน่วยงานของรัฐหรือทรัพย์สินของทางราชการ
2. ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเยียวยาและฟื้นฟูแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยต่าง ๆ ตามความจำเป็นโดยเร่งด่วน เช่น ค่าใช้จ่ายในการเยียวยา ค่าทำศพ ค่าซ่อมแซมบ้านเรือนราษฎร ฯลฯ
3. ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ เช่น ถนน สะพาน อาคารสำนักงาน ฯลฯ โดยไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม
4. ค่าใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินอื่น ๆ ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชน และต่อทางราชการ

หลักเกณฑ์การจัดสรรค่าใช้จ่ายกรณีจำเป็น

เพื่อการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะกิจที่เกิดขึ้นนอกเหนือหรือเกินกว่าที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และโดยไม่สามารถรอใช้จ่ายจากงบประมาณปีต่อไปได้ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย หรือข้อตกลงกับต่างประเทศ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี รวมถึงค่าใช้จ่ายตามข้อผูกพันกับต่างประเทศที่มีผลบังคับใช้ทันทีและต้องมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในขณะนั้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั่วไป ค่าใช้จ่ายที่ส่วนราชการต้องจ่ายเป็นเงินค่าปรับ ค่าธรรมเนียม หรือค่าสินไหมทดแทนในคดีต่าง ๆ เงินอุดหนุนองค์การระหว่างประเทศ
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อรักษาสถาปัตยกรรมของประเทศ หรือการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศ เช่น การแก้ไขปัญหาการส่งสินค้าออก การแก้ไขปัญหาเรื่องสันติภาพในภูมิภาค การเจรจาทางการค้า การส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตามพันธกรณี หรือตามข้อกำหนดการระหว่างประเทศร้องขอ
3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจของรัฐในกรณีจำเป็นอื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสถาบันหลัก ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่ประสบภัยพิบัติตามที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ
4. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนหรือทางราชการ

แนวทางการขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

1. ค่าใช้จ่ายต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562
 2. เป็นรายการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐไม่ได้ตั้งงบประมาณรองรับไว้หรือตั้งงบประมาณไว้แต่ไม่เพียงพอ หรือไม่สามารถปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้
 3. ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ขอรับการสนับสนุนงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จะต้องจัดทำรายละเอียดประกอบการขอรับการจัดสรร ดังนี้
 - 3.1 หลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขอรับการจัดสรรงบกลางดังกล่าว พร้อมเอกสารประกอบ
 - 3.2 ความสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานและมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
 - 3.3 จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน
 - 3.4 สำนักงานที่จะดำเนินการเบิกจ่าย
 - 3.5 รายละเอียดประกอบการพิจารณาตามที่สำนักงบประมาณกำหนด เช่น คุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ แบบรูปรายการและประมาณการราคาที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง อัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดโดยกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
 4. หน่วยงานต้องจัดให้มีการประเมินผลตลอดระยะเวลา หากการดำเนินงานมีแนวโน้มว่าไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ให้หน่วยงานยกเลิกการดำเนินงานและนำเงินงบประมาณส่วนที่เหลือส่งคืนสำนักงบประมาณทันที
- ทั้งนี้ ให้รายงานผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานต่อสำนักงบประมาณเมื่อได้ดำเนินการแล้วเสร็จด้วย